

POMURSKI EPIDEMIOLOŠKI VESTNIK NOVEMBER 2017

Iz regije Murska Sobota smo **novembra 2017** prejeli **skupaj 663* prijav** nalezljivih bolezni. Stopnja obolevanja je bila v tem mesecu (**54.2/10000** prebivalcev) kar je manj kot novembra 2016 (63.2/10000) in več od petletnega povprečja (47.5/10000).

Stopnja obolevnosti je novembra preseгла petletno povprečje v vseh UE, razen v **UE Gornja Radgona**.

Najvišjo stopnjo obolevnosti smo zabeležili v **UE Ljutomer** (63.4/10000 prebivalcev), najnižjo pa v **UE Gornja Radgona** (42.9/10000).

Pet najpogosteje prijavljenih nalezljivih bolezni v mesecu novembru: **enterokolitis neznanega povzročitelja, norice, dermatomikoze, streptokokni tonzilitis in herpes zoster**.

*V tem številu niso upoštevani primeri AIDS, SPO, tuberkuloze ter pljučnic (MKB-10: J12, J15-18).

GIBANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI PO UPRAVNIH ENOTAH V NOVEMBRU 2017

	LENDAVA	MURSKA SOBOTA	GORNJA RADGONA	LJUTOMER	SKUPAJ	november 2016	povprečje 2012-2016
ENTEROKOLITIS	70	71	32	26	199	300	191.0
NOROVIROZA	1	10	9	-	20	57	25.6
DRUGI VIR. ENTERIT.	-	9	1	9	19	24	28.6
DRUGI BAKT. ENTERIT.	4	5	-	1	10	12	8.0
KAMBILOBAKTERIOZA	-	3	2	1	6	8	10.4
SALMONELOZA	1	3	-	-	4	-	3.2
ROTAVIROZA	1	1	-	-	2	15	18.2
SALMONELOZNA SEPSA	-	-	1	-	1	-	-
ENTEROBIOZA	7	23	8	5	43	26	17.0
NORICE	2	77	2	1	82	49	56.0
STREPT. TONZILITIS	13	36	12	20	81	108	65.0
HERPES ZOSTER	4	15	3	7	29	24	25.6
ŠKRLATINKA	8	5	-	1	14	13	16.6
STREP. FARINGITIS	2	-	1	-	3	-	1.0
INF. MONONUKLEOZA	-	1	-	2	3	4	4.0
STREPT. PLJUČNICA	-	1	-	-	1	-	-
ERYSIPEL – ŠEN	4	7	3	5	19	18	19.6
SEPSA	5	4	2	3	14	7	7.4
LYMSKA BORELIOZA	3	7	3	10	23	20	17.8
HEPATITIS B	1	-	1	-	2	-	-
HEPATITIS C	-	1	-	-	1	1	0.2
OSLOVSKI KAŠELJ	-	-	1	-	1	-	0.6
DERMATOMIKOZA	22	32	7	21	82	78	55.8
GARJE	1	-	-	1	2	7	3.4
LEPTOSPIROZA	1	-	-	1	2	1	0.4
SKUPAJ	150	311	88	114	663	774	581.0
MORBIDITETA/10000	61.8	52.1	42.9	63.4	54.2	63.2	47.46

RESPIRATORNE NALEZLJIVE BOLEZNI

Respiratorne nalezljive bolezni so predstavljale **32%** vseh prijavljenih bolezni. Na prvem mestu so bile **norice**, ki so predstavljale **38%** vseh prijavljenih respiratornih nalezljivih

bolezni, najvišja stopnja obolevnosti je bila v **UE Murska Sobota** (22.6/10000 prebivalcev).

Obravnavli smo primer **invazivne meningokokne okužbe**, pri 58 letni državljanki Ukrajine, ki je pred obolenjem obiskala družino v Ukrajini in se vračala na delo v Italijo. Zdravstvene

težave so bile najhujše pri prečkanju Slovenije, zato je bila gospa obravnavana v SB Murska Sobota. Tesne kontakte smo ustrezno zaščitili s kemoprofilakso.

ČREVESNE NALEZLJIVE BOLEZNI

Črevesne nalezljive bolezni so predstavljale **39%** vseh prijavljenih bolezni. Zabeležili smo **261** primerov črevesnih nalezljivih bolezni, od tega **199 enterokolitisov, pri katerem povzročitelj ni bil ugotovljen, 20 enteritisov povzročenih z norovirusi, 19 drugih virusnih enterokolitisov, 10 drugih bakterijskih enterokolitisov, 6 okužb s kampilobaktrom, 4 salmoneloze, ter 2 okužbo rotavirusi in 1 salmonelozno sepsa.**

TRANSMISIVNE BOLEZNI

V mesecu novembru smo zabeležili upad transmisivnih bolezni, tako smo prejeli 23 prijav primerov **lymske borelioze**.

AKUTNI RESPIRATORNI INFEKTI, GRIPA

Novembra smo zabeležili **213 prijav ARI**, ki so jih poslali izbrani zdravniki mreže za spremljanje ARI in GPB.

Od ostale zdravstvene službe smo prejeli še dodatnih **674 prijav ARI**.

POJAVNOST GRIPE V SLOVENIJI:

V tednu 48, (27.11.2017 – 3.12.2017), smo v nekaj posamičnih primerih in v enem izbruhu v zdravstveni ustanovi dokazali influenco tipa A. (Vir NLZOH).

SEPSE

Prejeli smo **14** prijav sepse. Povzročitelji so bili *staphylococcus aureus*, drugi neopredeljeni negativni mikroorganizmi, *E. coli*, drugi gram negativni mikroorganizmi ter neopredeljene sepsa.

ANTIRABIČNA AMBULANTA

V antirabični ambulanti smo novembra obravnavali **9** oseb, ki so jih poškodovale znane ali neznanе živali. Povzročitelji poškodb so bili psi (8) in mačka. S cepljenjem proti steklini, smo pričeli pri dveh osebah, pri eni smo kasneje cepljenje prekinili, saj smo našli neznanega mačka, ter ga poslali na opazovanje k veterinarju.

EPIDEMIOLOŠKE NOVICE

MENINGOKOKNI MENINGITIS

Meningokokni meningitis je akutna bakterijska bolezen, ki se začne z nenadno povišano telesno temperaturo, glavobolom, slabostjo, pogostim bruhanjem in otrdelim vratom. Značilen je pojav izpuščaja na koži v obliki drobnih krvavitev (petehije). Bolezen je imela včasih zelo visoko smrtnost, z uporabo antibiotikov se je ta precej zmanjšala, vendar je še vedno visoka (8-15%).

Povzročitelj: meningokokni meningitis je gnojno vnetje možganskih ovojnic, ki ga povzroča meningokok (*Neisseria meningitidis*). Ta se pri nekaterih zdravih ljudeh nahaja v sluznici nosno-žrelnega predela. Pri otrocih, mlajših od 5 let, ga najdemo v 2%, pri mladostnikih med 15 in 19 leti starosti pa v 25%. Poznamo več različnih skupin bakterije *Neisseria meningitidis*, skupine A, B in C povzročijo vsaj 90 % primerov bolezni. Epidemično se širijo zlasti meningokoki skupine A, pa tudi C, Y, W135.

Način prenosa: prenos povzročitelja je kapljičen, kar pomeni, da se širi z drobnimi kapljicami, ki se iz ust in nosu sproščajo ob kihanju, kašljanju, ko kapljice prepotujejo razdaljo do 1 meter. **Zato so za prenos najbolj nevarni zelo tesni, dolgo časa trajajoči stiki z bolnikom.** Večje tveganje za okužbo imajo osebe, ki so bile v stiku z izločki iz bolnikovih ust ali nosu, npr. ob uporabi istega jedilnega pribora, posod, kozarcev, so se z bolnikom poljubljale (če so se poljubile samo na prijateljski način - usta na lice, je verjetnost prenosa zelo majhna, tvegano poljubljanje za prenos meningokoka je, ko se stikata ustni sluznici), zdravstveno osebo, ki je prišlo v tesnejši kontakt z bolnikom (oživljanje, umetno dihanje, intubacija brez ustrezne osebne varovalne opreme...), sošolci v šoli in vrtcu, s katerimi je bil oboleli v tesnejših socialnih stikih in najbližji prijatelji, vojaški kolektivi in otroci ter mladostniki v internatih - predvsem tisti, ki spijo v istem prostoru. Glavni vir okužb je običajno zdrav nosilec, ki v večini primerov sam ne zboli.

Inkubacija in potek bolezni: čas od okužbe do izbruha bolezni je od 2 do 10 dni, običajno 3 do 4 dni. V tem času prodrejo meningokoki v kri in krožijo po telesu. Tako se naselijo tudi v možganskih ovojnicah, kjer povzročajo gnojno vnetje. Bolezen se običajno začne zelo naglo. Bolniku se lahko v nekaj urah stanje zelo poslabša. Temperatura zelo naglo naraste do 39 C in več, prisoten je močan glavobol, bruhanje, trd vrat in mrzlica. Včasih je bolnik že po nekaj urah nezavest en. Na koži se lahko pojavi izpuščaj v obliki drobnih podkožnih krvavitev. Posebno huda oblika je meningokokna sepsa, ki se začne zelo hitro, bolnikovo stanje se slabša iz ure v uro.

Dovzetnost za bolezen je na splošno nizka in se zmanjšuje s starostjo. Za okužbo so najbolj dovzetni majhni otroci in mladostniki ter osebe z okrnjeno imunostjo.

Zdravljenje: obolenje je resno in zahteva hitro prepoznavo in ustrezno antibiotično zdravljenje. Bolezen se zdravi v bolnišnici.

Preprečevanje: proti bolezni (povzročeni z določenimi skupinami meningokoka) se lahko zaščitimo s cepljenjem.

Več najdete na spletni strani NIJZ: [Meningokokni meningitis - algoritem ukrepanja](#).

Prihaja novo leto 2018.

Priložnost za nove odločitve,
za nove ideje
za nove uspehe,
za novo srečo.

Naj bodo vaše odločitve modre,
ideje ustvarjalne,
uspeh zagotovljen
in sreča brezmejna.

Vesele božične praznike in srečno novo leto
Vam želi

Kolektiv delovnega področja za nalezljive bolezni OE MS.